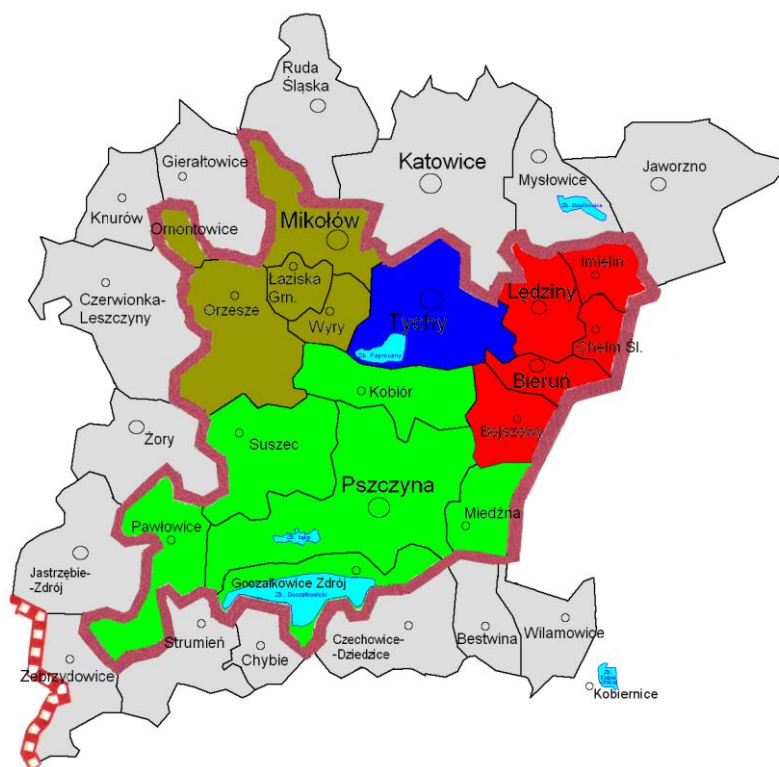

**Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Tychach**

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO POWIATU
BIERUŃSKO-LĘDZIŃSKIEGO
w 2020 roku**

**Obszar i ilość obiektów nadzorowany przez PSSE w Tychach
- dane z druków statystycznych**

<i>Dane</i>	<i>Powiat</i>				<i>Razem Powiaty</i>
	Tychy	Bieruńsko-Lędziński	Mikołowski	Pszczynski	
Obszar	81,81 km²	158,15 km²	233,10 km²	471,16 km²	944,22 km²
Liczba obiektów nadzorowanych	2940	1113	1874	2367	8294
Liczba ludności	127 590	59 776	98 990	111 539	397 895

Spis treści:

1.	OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE BIERUŃSKO- LĘDZIŃSKIM	4
2.	STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ ORAZ KOSMETYKÓW	8
3.	OCENA STANU SANITARNEGO URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTKU PUBLICZNEGO	17
4.	ODDZIAŁ LABORATORYJNY	21
5.	OCENA WARUNKÓW ZDROWOTNYCH ŚRODOWISKA PRACY, PRZESTRZEGANIA PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH SUBSTANCJI CHEMICZNYCH I ICH MIESZANIN ORAZ PRZESTRZEGANIA ZAKAZU WYTWARZANIA I WPROWADZANIA DO OBROTU ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH LUB NOWYCH SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH	24
6.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	26
7.	OCENA PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA	29
8.	DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA	30

1. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE BIERUŃSKO-LĘDZIŃSKIM

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych

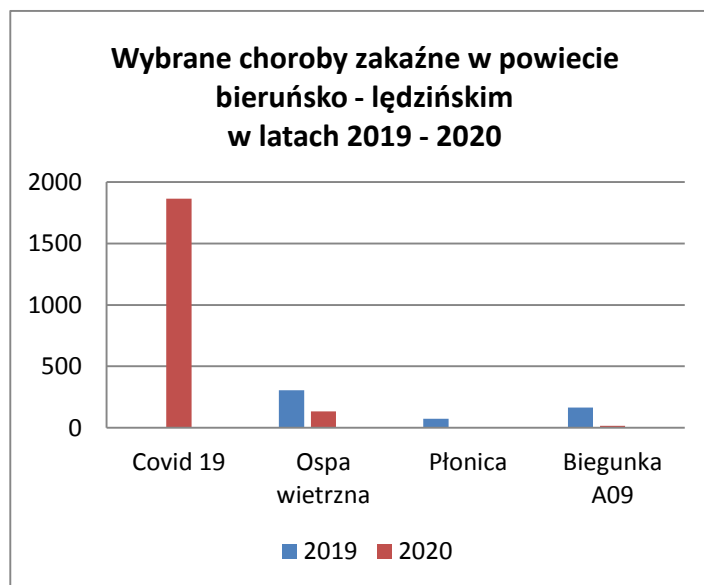
Wystąpienie zakażeń spowodowanych wirusem SARS-CoV-2 oraz zachorowań na chorobę wysoko zakaźną Covid-19 spowodowało szczególne zagrożenie dla zdrowia publicznego. Głównym celem działania PPIS w Tychach było ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa SARS-Cov-2 w populacji. W 2020 r. zgłoszono 1865 zachorowań na Covid-19, co stanowiło 90,3% wszystkich zarejestrowanych chorób zakaźnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim (zapadalność na 100 tys. ludności wynosiła 3120). Zachorowało 990 kobiet i 875 mężczyzn. Z powodu Covid-19 zmarło 35 osób (11 kobiet i 24 mężczyzn). Wydawano decyzje administracyjne dotyczące izolacji lub kwarantanny, opracowywano ogniska Covid-19 w podmiotach leczniczych. W 2020 r. zgłoszono ogółem 2065 chorób zakaźnych co stanowiło 14.1% ogólnej liczby zgłoszonych chorób zakaźnych do PPIS w Tychach z powiatów objętych nadzorem (wzrost w stosunku do ubiegłego roku o 234%). W każdym przypadku wymagającym wdrożenia działań mających na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej lub obowiązku monitorowania jej przebiegu, przeprowadzano wywiady epidemiologiczne oraz obejmowano nadzorem epidemiologicznym osoby z bliskiego otoczenia z chorym.

W celu wzmocnienia nadzoru epidemiologicznego nad zachorowaniami na Covid-19, PPIS w Tychach współorganizował przeprowadzenie badań przesiewowych wśród górników z kopalń węgla kamiennego. Przeprowadzenie badań przesiewowych generowało mnóstwo pracy, co w połączeniu z dużą ilością uzyskanych dodatnich wyników badań spowodowało duże zaangażowanie pracowników PSSE w Tychach. W działania przeciwepidemiczne byli zaangażowani wszyscy pracownicy stacji. Okresowo wprowadzono pracę w systemie trzy zmianowym. Dodatkowo do pracy w PSSE w Tychach zostali skierowani pracownicy Kopalni Węgla Kamiennego, stażyści z Urzędu Pracy, żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej, wolontariusze oraz pracownicy Stacji Sanitarno – Epidemiologicznych z innych województw. Na stronie internetowej PSSE w Tychach były dostępne wytyczne dotyczące profilaktyki Covid-19.

Znacząco zmniejszyła się liczba zarejestrowanych innych jednostek chorobowych. Zanotowano 2 zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami Salmonella (w roku ubiegłym 3 zachorowania), 3 wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy (w ubiegłym roku 50), 2 wirusowe zakażenia jelitowe inne określone (w ubiegłym roku 37), 17 biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (w ubiegłym roku 166), 133 ospy wietrzne (w ubiegłym roku 305), 7 płoniec (w ubiegłym roku 73), 4 wirusowe zapalenia wątroby typu B przewlekłe (w ubiegłym roku 11). Ponadto, wystąpiły pojedyncze zachorowania na inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez E. coli inną i BNO, krztusiec, wirusowe zapalenie wątroby typu C przewlekłe i BNO, inwazyjną chorobę wywołaną przez Streptococcus pneumoniae. Zarejestrowano sześciu nowych nosicieli wirusa zapalenia wątroby typu B oraz czterech nosicieli wirusa zapalenia wątroby typu C.

W kierunku pałeczek Salmonella i Shigella przeprowadzano badania bakteriologiczne próbek od osób chorych, ozdrowieńców po przebytej chorobie, osób ze styczności z chorym. Z powyższych badań wykryto trzech nowych nosicieli pałeczek z grupy Salmonella.

Wykres nr 1

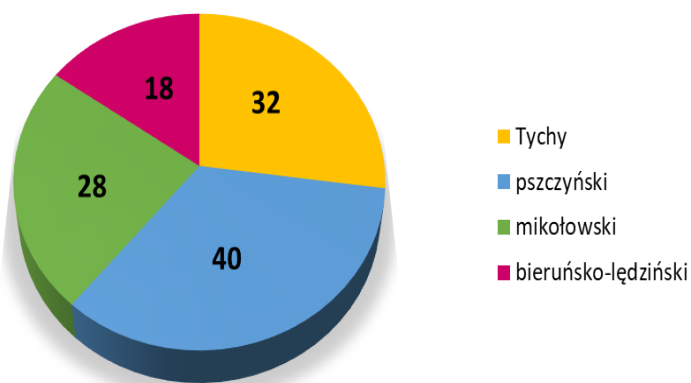

Nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych

W powiecie bieruńsko-lędzińskim obowiązkowe szczepienia ochronne wykonywane były w 18 punktach szczepień (wykres nr 2). W przypadku osób do 20 roku życia program obowiązkowych szczepień ochronnych obejmował 11 923 osoby.

Wykres nr 2

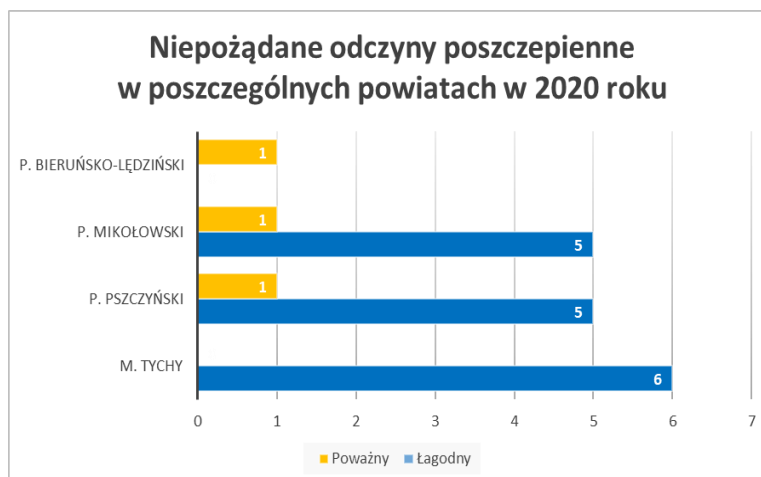
Ilość punktów szczepień w poszczególnych powiatach w 2020 roku

W 2020 r. na terenie objętym nadzorem zarejestrowano 1182 osoby uchylające się od obowiązku szczepień, z tego w powiecie bieruńsko-lędzińskim – 150. W porównaniu do ubiegłego roku odnotowano wzrost liczby uchylających się od szczepień w powiecie o 27,12 %.

W 2020 r. zarejestrowano 19 niepożądanych odczynów poszczepiennych, w tym 1 na terenie powiatu bieruńsko-lędzińskiego, który został zaklasyfikowany jako odczyn poważny (wykres nr 3).

Wykres nr 3

W ramach nadzoru nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych oraz dokumentacją szczepień prowadzono szereg działań, między innymi:

- udzielano poradnictwa w zakresie obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych,
- przeprowadzono kontrole podmiotów leczniczych w zakresie uwzględniającym podejmowane działania przez lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej wobec osób uchylających się od obowiązku szczepień,
- podejmowano i/lub kontynuowano działania w zakresie egzekucji administracyjnej wobec opiekunów prawnych dzieci podlegających obowiązkowym szczepieniom ochronnym,
- prowadzono nadzór nad poprawnością i terminowością sprawozdawczości z realizacji szczepień ochronnych, w tym racjonalnego gospodarowania preparatami szczepionkowymi, właściwą dokumentacją wykonanych szczepień ochronnych obowiązkowych jak i zalecanych oraz zgłoszonych niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Ocena podmiotów leczniczych.

Sekcja epidemiologii wg stanu na dzień 31.12.2020 r. obejmowała nadzorem 974 podmioty lecznicze, z czego w powiecie bieruńsko-łędzińskim 93, co stanowiło 9,55% ogólnej liczby nadzorowanych podmiotów. W skład podmiotów leczniczych znajdujących się na terenie powiatu bieruńsko-łędzińskiego wchodziły podmioty realizujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne - 3, podmioty lecznicze ambulatoryjne - 44 oraz praktyki zawodowe lekarzy, dentystów i pielęgniarek – 46 (tabela nr 2).

Stacjonarne i całodobowe świadczenia medyczne realizowane były przez następujące podmioty:

- Galen-Ortopedia Sp. z o.o.,
- Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej w Łędzinach- Oddział Szpitalny Rehabilitacji Narządu Ruchu,
- Helimed Diagnostic Imaging Sp. z o.o., Spółka komandytowa.

Wykres nr 4

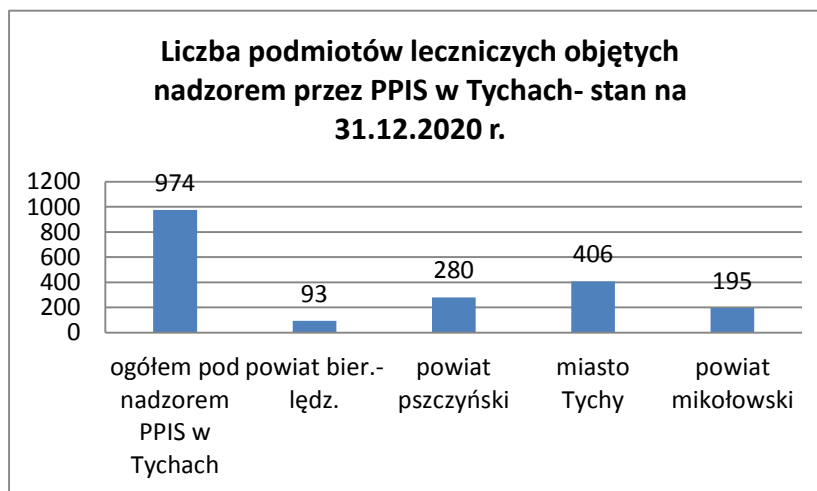

Tabela nr 1

Rodzaj obiektów realizujących świadczenia zdrowotne w powiecie bieruńsko-lędzińskim w 2020 r.

Lp.	Rodzaj obiektów realizujących świadczenia zdrowotne w powiecie bieruńsko-lędzińskim w 2020 r. będących pod nadzorem PPIS w Tychach	ilość
1	stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (szpitale, zakłady rehabilitacji leczniczej, inne)	3
2	ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	44
3	praktyki zawodowe (lekarzy, dentystów, pielęgniarek)	46
4	Ogółem	93

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 2 kontrole: 1 kontrolę sanitarną, 1 kontrolę sprawdzającą. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Prowadzony nadzór nad stanem sterylizacji wykazał, że w powiecie bieruńsko-lędzińskim w podmiotach udzielających świadczenia zdrowotne zainstalowano 29 urządzeń do sterylizacji wyrobów medycznych wielokrotnego użycia.

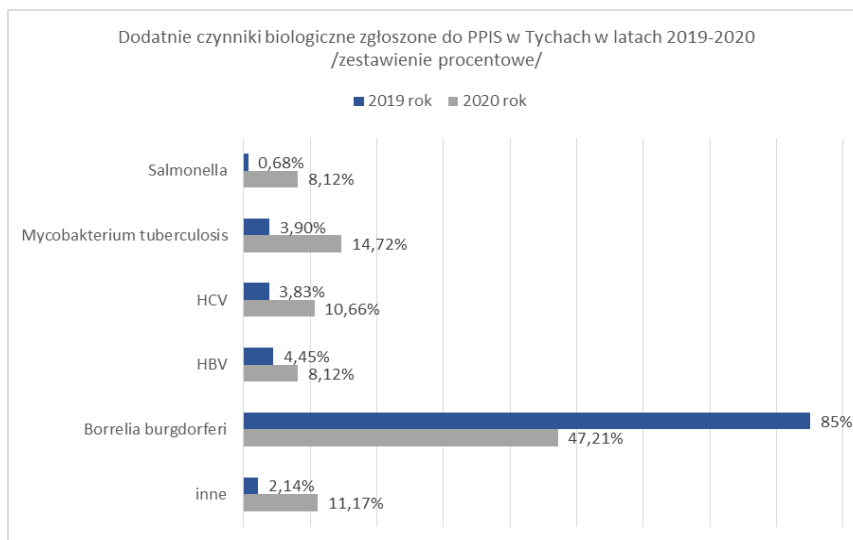
Badania skuteczności sterylizacji w urządzeniach wykonywane są wg obowiązujących procedur w tym zakresie. W czasie przeprowadzania kontroli ocenie podlegały procedury oraz sposób dokumentowania procesów sterylizacji.

W 2020 r. zarejestrowano 197 dodatknych biologicznych czynników chorobotwórczych. W 2019 r. zarejestrowano łącznie 1462 dodatnie biologiczne czynniki chorobotwórcze. Zaobserwowano około 7,5 krotny spadek zarejestrowanych zgłoszeń.

Największy procent dodatknych biologicznych czynników chorobotwórczych stanowiły zgłoszenia w kierunku borrelia burgdorferi- 93 (47,21% wszystkich zarejestrowanych biologicznych czynników chorobotwórczych), następnie: Mycobacterium tuberculosis- 29 (14,72%), HBV- 16 (8,12%), pałeczki Salmonella- 16 (8,12%), HCV-21 (10,66%), co przedstawiono na wykresie nr 5.

Ponadto zarejestrowano zgłoszenia potwierdzające zakażenia: Clostridium difficile, wzw A, Klebsiellą pneumoniae, Streptococcus pneumoniae, Neisseria meningitidis, Campylobacter oraz Giardia lamblia.

Wykres nr 5

W 2020 r. działania przeciwepidemiczne realizowane przez Inspekcję Sanitarną ściśle związane były z ogłoszonym stanem epidemii w kraju.

2. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ ORAZ KOSMETYKÓW

Zapewnienie bezpiecznej żywności wymaga szeregu działań podejmowanych w sposób skoordynowany i zintegrowany. W tym celu wdrożono szereg norm prawnych w zakresie kontroli higieny żywności obowiązujących zarówno rolników, producentów, przetwórców i sprzedawców. Wszystkie te przepisy mają zapewnić spełnienie zasady „od pola do stołu”, czyli gwarantować bezpieczeństwo produktów żywnościowych na każdym etapie łańcucha produkcji i dystrybucji.

Charakterystyka nadzorowanych zakładów

W 2020 r. nadzorowano **4172** zakłady usytuowane na terenie 4 powiatów. Znaczna liczba zakładów zlokalizowana jest na terenach wiejskich i na peryferiach miast. Najliczniejszą grupę stanowią zakłady obrotu żywnością, następnie zakłady żywienia zbiorowego otwartego, zamkniętego oraz obiekty produkcji żywności.

Na terenie działania tutejszej Stacji działają obiekty nowoczesne o wysokim standardzie, spełniające wymagania sanitarno – techniczne, funkcjonują również zakłady usytuowane w starym budownictwie, co wiąże się z ograniczonymi możliwościami ich modernizacji.

Ogólna ocena stanu sanitarnego zakładów żywieniowych i żywnościowych

W **2020** r. w ewidencji znajdowało się **600** zakładów. We wszystkich zakładach objętych nadzorem przeprowadzono **101** kontroli urzędowych. Wydano **6** decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano **6** mandatami karnymi na łączną kwotę **1500** zł (wykres nr 1).

Wykres nr 1

Działania kontrolne i represyjne w latach 2018 – 2020

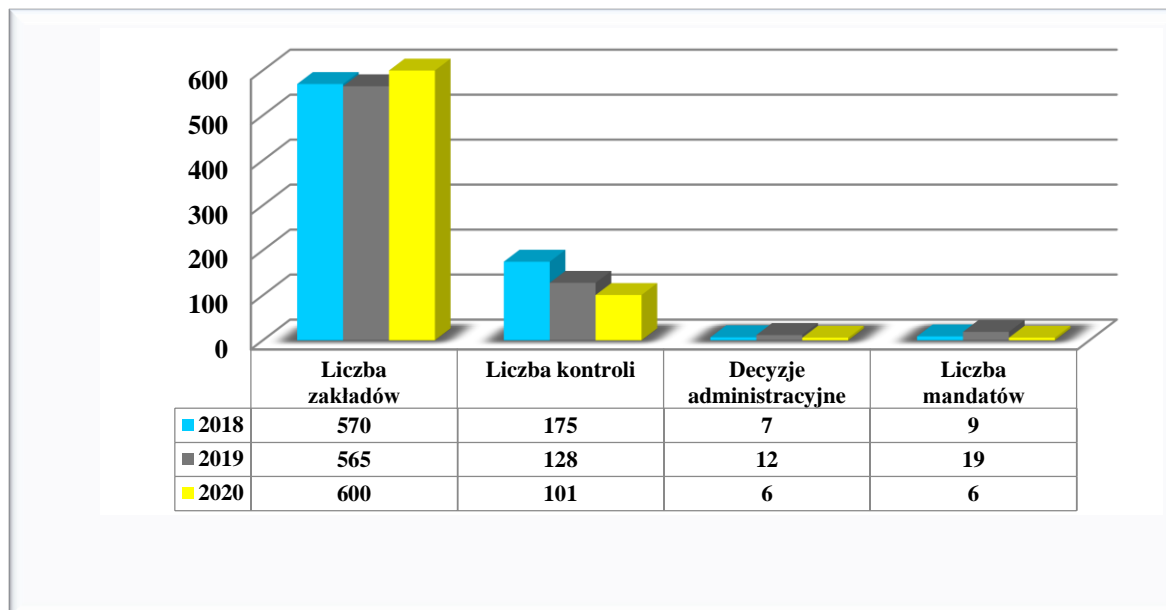

Tabela nr 1. Rodzaje i liczba zakładów produkcji żywności

Rodzaje zakładów produkcji żywności	Liczba zakładów
Wytwórnice lodów	3
Automaty do lodów	3
Wytwórnice tłuszczów roślinnych	0
Piekarnie	13
Ciastkarnie	14
Przetwórnice owocowo-warzywne	0
Browary i słodownie	0
Zakłady garmazeryjne	1
Wytwórnice makaronów	0
Wytwórnice koncentratów spożywczych	0
Wytwórnice substancji dodatkowych	0
Inne wytwórnice żywności	39

Zakłady Produkcji Żywności

W 2020 r. w ewidencji znajdowało się 73 zakłady, w których przeprowadzono 10 kontroli. Wydano 1 decyzje administracyjną, nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości sanitarno – porządkowe i techniczne to m.in.:

- obecność zanieczyszczeń biologicznych, w tym szkodników zbożowo-mącznych żywych i martwych,
- brak porządku i czystości we wszystkich w pomieszczeniach zakładu, brudne okapy, zapajęczone sufity,
- brak termometrów i higrometrów w magazynie surowca,
- nieaktualne orzeczenie lekarskie właściciela.

Tabela nr 2. Rodzaje i liczba zakładów obrotu żywnością

Rodzaje zakładów obrotu żywnością	Liczba zakładów
Sklepy spożywcze w tym hipermarkety	205
Kioski spożywcze	2
Magazyny hurtowe	13
Obiekty ruchome i tymczasowe	24
Środki transportu żywności	26
Inne obiekty obrotu żywnością	68

Zakłady Obrotu Żywnością

W 2020 r. w ewidencji znajdowało się 338 zakładów, w których przeprowadzono 54 kontrole. Wydano 2 decyzje administracyjne, nałożono 3 mandaty karne na kwotę 500 zł.

Nieprawidłowości higieniczne (w dużej mierze zależne od zachowań personelu) to:

- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/daty minimalnej trwałości.

Tabela nr 3. Rodzaje i liczba zakładów żywienia zbiorowego

Rodzaje zakładów żywienia zbiorowego	Liczba zakładów
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	46
Zakłady małej gastronomii	67
Stołówki pracownicze	3
Bufety przy zakładach pracy	1
Bloki żywienia w szpitalach	2
Bloki żywienia w domach opieki społecznej	5
Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka	5
Stołówki szkolne	14
Stołówki w przedszkolach	17
Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	0
Zakłady usług cateringowych	4
Inne zakłady żywienia	15

Zakłady Żywienia Zbiorowego (żywienie otwarte, mała gastronomia, żywienie zamknięte)

W 2020 r. w ewidencji znajdowało się 179 zakładów, w których przeprowadzono 37 kontroli. Wydano 3 decyzje administracyjne, nałożono 2 mandaty karne na kwotę 800 zł.

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należą:

- niesprawne urządzenie do mycia i dezynfekcji naczyń stołowych,
- brudne ściany i sufity w pomieszczeniach zakładu,
- brudna, trudna do utrzymania w czystości, cementowa podłoga pylista, z zastoinami wody w pomieszczeniu obróbki wstępnej warzyw.

Nieprawidłowości higieniczne (w dużej mierze zależne od zachowań personelu) to:

- brak porządku i czystości w pomieszczeniach zakładu.

Zakłady produkujące i wprowadzające do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz kosmetyki

Nadzorem objęto 1 wytwórnię i 8 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz 1 zakład obrotu kosmetykami.

Nadzór nad importem/eksportem

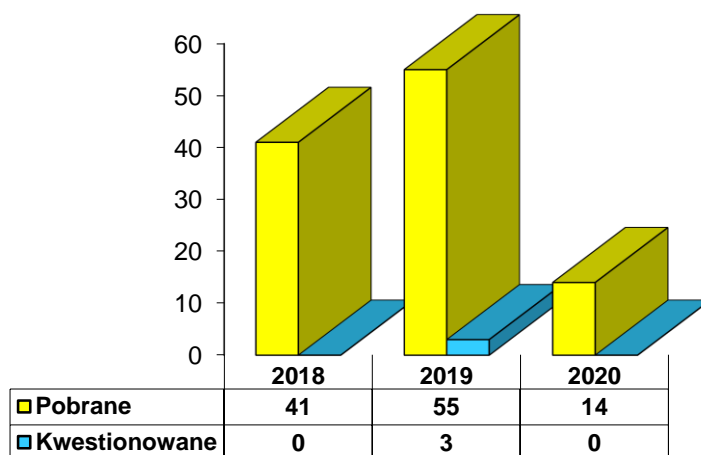
W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością wykonano 152 kontrole, w tym 0 kontroli środków transportu, skontrolowano 601 partii środków spożywczych, 29 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, wydano 155 świadectw jakości zdrowotnej. Dopuszczono do obrotu wszystkie zgłoszone partie.

Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków

W 2020 r. na terenie powiatu bieruńsko – lędzińskiego pobrano do badań laboratoryjnych 14 próbek środków spożywczych, z których kwestionowano 0.

Wykres nr 2

Próbki pobrane/kwestionowane w latach 2018 – 2020

Wnioski i interwencje

W 2020 r. rozpatrzono ogółem 5 wniosków, wydano 1 decyzje administracyjną, nałożono 2 mandaty karne na kwotę 400 zł.

Wnioski dotyczyły między innymi:

niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych:

- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia /daty minimalnej trwałości,
- czarne żółtka w jajach po obróbce termicznej,
- wprowadzanie do obrotu ciast o zmienionych cechach organoleptycznych.

niewłaściwe warunki higieniczno-sanitarne:

- brak dostatecznej ilości urządzeń chłodniczych,
- brak dopływu bieżącej ciepłej wody,
- nieprawidłowe gospodarowanie odpadami,

- nieprzestrzeganie warunków higienicznych w punkcie gastronomicznym.

Tabela nr 4

Wnioski o interwencję		
Rok	Liczba zgłoszonych wniosków	Liczba mandatów karnych/kwota
2018	4	1/300
2019	4	3/600
2020	5	2/400

Powiadomienia typu RASFF i RAPEX

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) oraz Niebezpiecznych Produktach Nieżywnościowych (RAPEX) to systemy przekazywania informacji między urzędami ds. kontroli żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków.

W przypadku zidentyfikowania jakiegokolwiek zagrożenia zdrowia konsumentów umożliwia on sprawne i szybkie przekazywanie informacji, które są oceniane i jeżeli istnieje zagrożenie zdrowia konsumentów podejmowane są działania określone procedurami.

W 2020 r. otrzymano **4 powiadomienia RAPEX** oraz **104 powiadomienia alarmowe i informacyjne** w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych **RASFF**.

Przyczynami dla których dany produkt został zgłoszony do systemu RASFF i RAPEX było m.in.:

- przekroczenie parametrów mikrobiologicznych w następujących produktach: przyprawy, produktach mięsnych, jajach, w okładzinach na obuwie w fermie drobiu;
- zawartość nieautoryzowanych substancji w suplementach diety;
- migracja pierwszorzędowych amin i pochodnych z produktów z poliamidu oraz kadmu w przedmiotach szklanych, obecność kadmu i ołowiu w odżywkach dla dzieci oraz zarodkach pszennych;
- obecność zanieczyszczeń fizycznych w słodyczach;
- przekroczenie dopuszczalnego poziomu mykotoksyn w przetworach zbożowo-mącznych i owocach suszonych;
- przekroczenie tlenu etylenu w sezamie oraz produktach zbożowo-mącznych z sezamem a także w mielonym amarantusie;
- stwierdzenie 3-MCPD (3-monochloropropan-1,2-diol) w margarynie śniadaniowej, oleju z ryżu;
- wprowadzanie do obrotu suplementu diety, którego skład jest tożsamy ze składem produktu leczniczego, nieprawidłowe oświadczenia zdrowotne;
- obecność niezdeklarowanych zapachowych substancji alergennych w kosmetykach;
- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów w produktach żywnościowych;
- nieprawidłowe cechy organoleptyczne tj. zapach w produktach spożywczych;
- przekroczenie dopuszczalnej zawartości benzo-a-pirenu w produktach spożywczych.

W nadzorowanych obiektach monitorowano proces wycofywania tych produktów z obrotu handlowego. W większości przypadków producenci lub dystrybutorzy sami podejmowali takie działania.

Kategorie produktów	Powiadomienia alarmowe	Powiadomienia informacyjne
Mięso i przetwory mięsne	13	30
Przetwory zbożowo - mączne	8	7
Wyroby cukiernicze i ciastkarskie	1	1
Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością	4	1
Zioła i przyprawy	10	0
Suplementy diety	2	6
Inne (owoce suszone, warzywa świeże, jaja, ser, olej z ryżu oraz z sezamu, wino, nabiał, margaryna)	11	10
RAPEX (dot. produktów kosmetycznych)	4	0
RAZEM	53	55

Akcje i działania dodatkowe wykonywane na terenie 4 powiatów nadzorowanym przez PPIS w Tychach

Ocena placówek wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2020 r. prowadzono nadzór nad przebiegiem wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży. W ramach akcji w czasie wypoczynku:

- letniego przeprowadzono 4 kontrole, (w tym 1 zakład, który dostarczał posiłki dla uczestników wypoczynku letniego, 1 kontrola w zakładzie żywienia zbiorowego otwartego, 1 kontrola w zakładzie żywienia zbiorowego zamkniętego, w którym posiłki dostarczane były przez firmę cateringową, oraz 1 kontrola zakładu żywienia zbiorowego otwartego w którym posiłki również dostarczane były przez firmę cateringową),
- zimowego przeprowadzono 8 kontroli (w tym 3 zakłady, które dostarczały posiłki dla uczestników wypoczynku zimowego, oraz 2 kontrole zakładów żywienia zbiorowego otwartego i 3 kontrole w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, w których prowadzone było żywienie).

W trakcie przeprowadzonych kontroli stwierdzono zły stan sanitarno-porządkowy zakładu w związku z powyższym nałożono mandat karny 1/200, nie odnotowano skarg.

Trasy turystyczne

Oceną objęto: Wytwornie lodów i automaty, piekarnie, sklepy spożywcze i kioski, zakłady żywienia zbiorowego otwartego, zakłady małej gastronomii, zlokalizowane przy trasach szybkiego ruchu. W sezonie letnim 2020 r. przeprowadzono w wymienionych grupach **96** kontroli.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nałożono **3** mandaty karne na kwotę **1200 zł**. Wydano **4** decyzje administracyjne. Zbadano **10** próbek środków spożywczych, których nie kwestionowano. Główne stwierdzone uchybienia sanitarno – porządkowe to:

- obecność szkodników zbożowo-mącznych;
- zły stan sanitarny i techniczny zakładu;

- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia.

Ocena sposobu żywienia za 2020 r.

Oceną sposobu żywienia objęto 10 zakładów żywienia zbiorowego (4 żłobki, 3 przedszkola, 3 szkoły). Wykonano badania laboratoryjne 4 posiłków pobranych ze żłobków a teoretycznie przeanalizowano 8 próbek zestawień dekadowych, z czego 8 (tj. 100%) wykazywało nieprawidłowości. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.: niewłaściwie zestawionych jadłospisów, zaniżonej wartości składników odżywczych, w szczególności wapnia i witaminy D, za małej wartości energetycznej.

Analizując sposób żywienia dzieci i młodzieży stwierdzono:

- posiłki niewłaściwie zbilansowane pod względem wartości odżywczej oraz doboru produktów z niektórych grup, chociaż jadłospisy okazane do oceny były bardzo urozmaicone,
- wartość energetyczną odbiegającą od zalecanej normy żywieniowej,
- małe wykorzystanie produktów z grupy mleka i przetworów mlecznych,
- za wysoki udział sodu w stosunku do zalecanych norm.

Na podstawie analizy przygotowano zalecenia, które przekazano dyrektorom placówek. W odpowiedzi na wystosowane zalecenia, dyrektorzy placówek zadeklarowali wprowadzenie natychmiastowych zmian w bieżącym planowaniu żywienia dzieci.

Bezpieczeństwo produktów kosmetycznych

- W związku z otrzymaniem informacji o niewłaściwym oznakowaniu produktu kosmetycznego pn. Pasta do zębów Węgiel i kurkuma, który został zakupiony za pośrednictwem portalu Allegro, przeprowadzono kontrolę w zakresie weryfikacji oznakowania przedmiotowego produktu kosmetycznego. W trakcie kontroli ustalono, że ww. produkt jest prawidłowo oznakowany, posiada wszystkie niezbędne informacje podane zgodnie z art. 19 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych, trwale umieszczone na opakowaniu produktu kosmetycznego.
- W związku z informacją w sprawie nieprawidłowo oznakowanych produktów kosmetycznych oferowanych w salonie fryzjerskim, a w szczególności braku etykiet w języku polskim, przeprowadzono czynności wyjaśniające. W toku tych działań wyjaśniono, że przedmiotowe produkty w momencie zakupu były opatrzone właściwymi etykietami.
- W związku z powiadomieniem w systemie RAPEX dotyczącym Farby do włosów BLACK HENNA zawierającej p-fenylendiaminy oraz braku na etykiecie wymaganych napisów ostrzegawczych, dokonano przeglądu 3 stron internetowych. Nie stwierdzono oferowania do sprzedaży ww. produktu.
- Na wniosek klienta dotyczący oferowania do sprzedaży za pośrednictwem portalu Allegro przeterminowanego produktu typu emulsja skóra trądzikowa podjęto działania wyjaśniające. Uzyskano informację, że zamieszczenie nieprawidłowej daty było niedopatrzaniem Strony. Data została niezwłocznie skorygowana, a Strona okazała fakturę zakupu kosmetyku.
- W związku z powiadomieniem w systemie RAPEX dotyczącym obecności alergenów zapachowych nie wskazanych w składzie zamieszczonym na opakowaniu Wód perfumowanych. Na nadzorowanym terenie obejmującym 4 powiaty nie stwierdzono oferowania do sprzedaży ww. produktu.
- W związku z informacją w sprawie obecności w sprzedaży „odżywek do paznokci” zawierających formaldehyd, przeprowadzono 6 kontroli, w trakcie których nie stwierdzono wprowadzania do obrotu kwestionowanego produktu.

Nadzór nad żywnością prozdrowotną (suplementy diety, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środki spożywcze wzbogacane witaminami i składnikami mineralnymi)

W 2020 r. w związku z prowadzonym nadzorem nad żywnością prozdrowotną przeprowadzono 15 kontroli urzędowych podmiotów wprowadzających do obrotu ww. żywność, w tym 1 w wytwórni suplementów diety, 7 kontroli sklepów, 7 kontroli stron internetowych. Ponadto w 10 przypadkach prowadzono działania wyjaśniające.

Kontrole podejmowano w następstwie otrzymanych pism od właściwych PPIS w kraju i GIS oraz w związku ze złożonymi wnioskami. Podejmowane działania dotyczyły: przekroczenia dozwolonej dawki składnika, nieprawidłowej etykiety produktu, braku powiadomienia do GIS, zakazu wprowadzania do obrotu, niewłaściwego znakowania dotyczącego składu, stosowania niewłaściwych oświadczeń zdrowotnych, zawartości składnika bez historii spożycia, sprzedaży suplementów diety bez złożenia wniosku o wpis zakładu do rejestru, zawartości niedozwolonych substancji oraz wprowadzania do obrotu produktów leczniczych jako suplementów diety, sprzedaży suplementów diety z przekroczonymi bezpiecznymi poziomami.

W dwóch przypadkach wnioskowano o wymierzenie kary do ŚPWIS w związku z prowadzeniem działalności bez złożenia wniosku o wpis, przypisywanie suplementowi diety działania leczniczego oraz zastosowano pouczenia stron. W następstwie podjętych działań przedsiębiorcy poprawili informacje na stronach internetowych oraz dokonali zmian w treści etykiet. W przypadkach, w których stwierdzono, iż kontrolowany podmiot nie jest pierwszym wprowadzającym do obrotu ww. produkty na terytorium RP, sprawy przekazano pod nadzór właściwych PPIS w kraju.

W jednym przypadku przekazano sprawę Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Farmaceutycznemu w związku ze stanowiskiem Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych w Warszawie, z którego wynika, że wprowadzany do obrotu produkt jako suplement diety spełnia kryterium produktu leczniczego w rozumieniu ustawy z 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, ze względu na skład i prezentację wskazującą na działanie lecznicze.

W związku z interwencją dotyczącą sugerowania działania leczniczego przy opisie produktów konopnych oferowanych do sprzedaży za pośrednictwem strony internetowej prowadzono działania wyjaśniające, w toku których między innymi ustalono, że wprowadzane są do obrotu suplementy diety, żywność ogólnego spożycia, nasiona konopi oraz olejki i susze do waporyzacji. W związku z powyższym sprawę w zakresie wprowadzania do obrotu nasion konopi przekazano odpowiednio do Komendy Powiatowej/Miejskiej Policji. Natomiast Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach poinformowano o przypisywaniu działania leczniczego olejkom i suszom konopnym przeznaczonym do waporyzacji.

Zgodnie z planem poboru próbek na 2020 r. pobrano **13 próbek suplementów diety** do badań w różnych kierunkach (metale, witaminy i składniki mineralne, 3-MCPD, substancje słodzące), których nie kwestionowano.

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną:

- Udzielano sobie wzajemnej pomocy merytorycznej z zakresu obowiązujących przepisów prawnych oraz udostępniano niezbędne w wykonywanej pracy akty prawne/ procedury/ instrukcje,
- przekazywano informacje dotyczące naruszeń w zakładach nadzorowanych zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową,
- wzajemnie przekazywano informacje o wynikach badań środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz listy zakładów, które oprócz środków spożywczych produkują również materiał paszowy dla zwierząt.

Współpraca z Inspekcją Farmaceutyczną:

- Wypełniając zapisy porozumienia o współpracy przekazano informację do Inspekcji Farmaceutycznej o zamiarze przeprowadzenia kontroli tematycznej w zakładach podlegających wspólnemu nadzorowi oraz o zamiarze poboru próbek do badań laboratoryjnych,
- udzielano sobie wzajemnej pomocy merytorycznej z zakresu obowiązujących przepisów prawnych,
- w jednym przypadku przekazano sprawę Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Farmaceutycznemu w związku ze stanowiskiem Prezes Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych w Warszawie, z którego wynika, że suplement diety spełnia kryterium produktu leczniczego w rozumieniu ustawy z 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, ze względu na skład i prezentację wskazującą na działanie lecznicze.

Współpraca z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych i Inspekcją Ochrony Środowiska

- W ramach współdziałania tych inspekcji realizując zapisy porozumienia pobierano do badań próbki owoców i warzyw pochodzących z produkcji pierwotnej. Próbkę pobierano w kierunku metali szkodliwych dla zdrowia. Nie stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów.

Współpraca z Inspekcją Handlową

- Przekazywano informacje dotyczące naruszeń w zakładach.

Współpraca z Policją

- W roku sprawozdawczym udzielano informacji z zakresu obowiązujących przepisów prawnych,
- zgodnie z art. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 r. (Dz. U. 2021, poz. 195 tj.) do zadań tego organu należy między innymi organizowanie, prowadzenie, koordynowanie i nadzorowanie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych. W ramach tych zadań z inicjatywy Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego przeprowadzono akcję, której celem było przypomnienie społeczeństwu o podstawowych zasadach profilaktyki zakażeń wirusem SARS-CoV-2. W ramach akcji pracownicy PSSE w Tychach dystrybuowali materiały informacyjno-edukacyjne w formie ulotki „Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny”. W trakcie ww. akcji wspólnie z funkcjonariuszami Policji sprawdzano stosowanie się społeczeństwa do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2316 ze zm.).

Analiza i wnioski w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności

- uruchamianie zakładów wprowadzających nowoczesne technologie i o bardzo wysokim standardzie,
- inwestowanie w nowe wyposażenie i modernizowanie istniejących linii technologicznych,
- właściwą ocenę ryzyka w ramach posiadanych procedur oraz zapobieganie nieprawidłowościom,
- wzrost świadomości, fachowości i odpowiedzialności przedsiębiorców oraz osób zatrudnionych w obrocie i przy produkcji żywności,
- podnoszenie estetyki zakładów,

- oceniając sytuację lokalną w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności stwierdzono niższy niż w roku ubiegłym odsetek próbek kwestionowanych,
- stwierdzano przypadki: prowadzenia działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS oraz przypisywanie środkowi spożywczemu właściwości leczniczych.

W związku z ogłoszeniem od 20.03.2020 r. na terytorium RP stanu epidemii SARS-CoV-2 pracownicy sekcji NS/HZZ wykonywali następujące działania:

- współpraca z sekcją Epidemiologii w przeprowadzaniu wywiadów epidemiologicznych i obejmowanie nadzorem osób zakażonych oraz osób z kontaktu,
- kontrola obiektów wytypowanych jako miejsca odbywania kwarantanny i izolacji,
- kontrole i wizytacje związane z respektowaniem ograniczeń COVID,
- kontrole i wizytacje zakładów żywnościowych oraz usługowych we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Bieruniu.

3. OCENA STANU SANITARNEGO URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTKU PUBLICZNEGO

Nadzorem Higieny Komunalnej i Środowiska objęto **1868** obiektów, z czego w powiecie bieruńsko - lędzimskim znajduje się łącznie **247** obiektów, w tym **42** placówki służby zdrowia. W celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych przeprowadzono na nadzorowanym terenie łącznie **147** kontrole sanitarne, w tym **11** na terenie powiatu bieruńsko - lędzimskiego.

W miesiącu lutym 2020 r. pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej przeprowadzali kontrole sanitarne w obiektach wytypowanych do utworzenia obiektów kwarantannowych.

Zakres kontroli dotyczył oceny bieżącego stanu higieniczno - sanitarnego z szczególnym uwzględnieniem dostępności przedmiotowych miejsc oraz przewidywanego czasu do osiągnięcia gotowości do przyjmowania osób przeznaczonych do kwarantanny. Przy współpracy z Starostą została poszerzona lista obiektów wytypowanych do utworzenia obiektów kwarantannowych znajdujących się w załączniku nr 20 do Wojewódzkiego Planu Działań na Wypadek Wystąpienia Epidemii. Na ten cel wyznaczono Powiatowe Centrum Usług Społecznych w Lędzinach przy ul. Lędzińskiej 24.

Kontrolą objęto ww. Powiatowe Centrum Usług Społecznych w Lędzinach przy ul. Lędzińskiej 24 oraz Hotel Adria w Bieruniu przy ul. Wawelskiej 4.

Od marca 2020r. pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej współpracowali z sekcją Epidemiologii podczas działań związanych z walką z pandemią Covid - 19, poprzez przeprowadzanie wywiadów epidemicznych i obejmowanie nadzorem osób zakażonych oraz osób z kontaktu.

W ramach akcji wizytacji/kontroli w terenie, dotyczących przestrzegania zakazów i nakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii pracownicy sekcji Higieny Komunalnej przy współpracy z policją edukowali wybrane grupy przedsiębiorców rozdając ulotki i materiały edukacyjne oraz tzw. mandaty zaufania. W sposób szczególny zwracano uwagę czy przestrzegany jest obowiązek zakrywania ust i nosa, czy zapewniono klientom rękawiczki jednorazowe lub środki do dezynfekcji rąk oraz jakimi środkami dezynfekuje się kosze/ wózki. Wizytacje/kontrole przeprowadzono w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, studiach tatuażu, hotelach, kościołach, aptekach, ośrodkach kultury, obiektach sportowych, pływalniach, trasach turystycznych, dworcu PKP, ustępach publicznych i środkach transportu itp.

Obiekty użyteczności publicznej

Baseny kąpielowe – w ewidencji 4 baseny, w tym 3 kryte pływalnie ogólnodostępne i jeden basen sezonowy. Przeprowadzono 2 kontrole.

Podczas kontroli oceniano bieżący stan sanitarny pomieszczeń oraz sprawdzono stosowanie obostrzeń w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Domy pomocy społecznej – w ewidencji 6 obiektów, nie przeprowadzono kontroli.

Noclegownie dla bezdomnych – w ewidencji 1 obiekt, nie przeprowadzono kontroli.

Hotele, inne obiekty świadczące usługi hotelarskie - w ewidencji 2 hotele, 4 inne obiekty świadczące usługi hotelarskie, skontrolowano 3 obiekty.

Podczas kontroli oceniano bieżący stan sanitarny pomieszczeń oraz sprawdzono stosowanie obostrzeń w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Ponadto, przeprowadzono kontrole w hotelach, które zostały wytypowane jako obiekty kwarantannowe.

Pola biwakowe – w ewidencji 1 pole biwakowe, przeprowadzono 1 kontrolę.

W trakcie kontroli oceniono stan sanitarny obiektu oraz stosowanie obostrzeń w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Podczas kontroli stwierdzono prawidłową gospodarkę wodno - ściekową oraz sposób postępowania z odpadami komunalnymi. Obiekt oceniono jako dobry.

Parkingi przy trasach turystycznych – w ewidencji 1 parking, przeprowadzono 1 kontrolę.

Trasa turystyczna przy Stacji Paliw „Gracjan” zlokalizowana jest w Lędzinach przy drodze krajowej DK-1 Tychy - Częstochowa. Wewnątrz budynku Stacji paliw funkcjonuje „Stop Cafe” oraz sklep. Podróżni mają możliwość skorzystania z pomieszczeń higieniczno-sanitarnych z dostępem dla osób niepełnosprawnych. Zapewniona jest stała obsługa sprzątająca. Obiekt podłączony jest do miejskiej sieci wodociągowej, nieczystości płynne odprowadzane do zbiornika bezodpływowego opróżnianego przez specjalistyczną firmę.

Zakłady fryzjerskie, fryzjersko – kosmetyczne, kosmetyczne i odnowy biologicznej, tatuażu – w ewidencji 107 obiektów w tym: 45 zakładów fryzjerskich - przeprowadzono 1 kontrolę, skontrolowano 1 obiekt.

Kontrolę przeprowadzono w zakładzie fryzjerskim w Imielinie w związku z zgłoszoną interwencją.

Tereny rekreacyjne – w ewidencji 1 obiekt, nie przeprowadzono kontroli. Kąpielisko „Łysina” w Bieruniu przy ul. Łysinowej zarządzane jest przez Bieruński Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bieruniu ul. Rynek 14. W sezonie letnim pobrano próbki wody zgodnie z harmonogramem poboru.

Zakłady pogrzebowe – w ewidencji 5 obiektów, nie przeprowadzono kontroli.

Domy przedpogrzebowe - w ewidencji 3 obiekty, nie przeprowadzono kontroli.

W 2020 r. rozpatrzono jedną interwencję dotyczącą nie przestrzegania zasad higieny i zaleceń GIS w zakładzie fryzjerskim w Imielinie. W trakcie kontroli nie potwierdzono zasadności interwencji, fryzjerka świadczyła usługi w środkach ochrony indywidualnej, zapewniono środek do dezynfekcji rąk.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia i wykorzystywanej do kąpieli i rekreacji.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tychach sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021r., poz. 195) oraz ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020r., poz. 2028). Wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi określone są w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294);

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę w rozumieniu ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków należy do zadań własnych gminy. Dystrybucją wody przeznaczonej do spożycia zajmują się odpowiednio:

W mieście Bieruń - Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. z siedzibą przy ul. Sadowej 4 w Tychach.

W gminie Bojszowy - Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. z siedzibą przy ul. Sadowej 4 w Tychach.

W gminie Chełm Śląski - Gminna Spółka Komunalna Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Techników 25 w Chełmie Śląskim.

W mieście Lędziny - Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. z siedzibą przy ul. Sadowej 4 w Tychach oraz Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Partner” Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Lędzińskiej 47 w Lędzinach.

W mieście Imielin - Miejska Spółka Komunalna Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Imielińskiej 87 w Imielinie.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - woda jest w pełni bezpieczna dla zdrowia (zdatna do spożycia) jeśli spełnia określone w nim wymagania. Podstawowym kryterium, jakie powinna spełniać woda do spożycia jest brak mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz brak agresywnych właściwości korozyjnych.

Podstawę zapewnienia odbiorcom bezpiecznej wody do spożycia w 2020 r. stanowiły badania wykonywane w ramach kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne, jak również badania realizowane w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tychach.

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były na podstawie uzgodnionych wcześniej z PPIS w Tychach harmonogramów pobierania próbek wody, zgodnie z częstotliwością i zakresem określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

- Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego Sp. z o.o. z siedzibą w Lędzinach przy ul. Lędzińskiej 8,
- SGS Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Pszczynie przy ul. Cieszyńskiej 52a,
- Wydział Badania Wody z siedzibą w Katowicach przy ul. Żeliwnej 38,
- Wydział Badania Wody Laboratorium Goczałkowice z siedzibą w Goczałkowicach-Zdroju przy ul. Jeziornej 5,
- Wydział Badania Wody Laboratorium Maczki z siedzibą w Sosnowcu przy ul. Wodociągi 4.

W ramach kontroli wewnętrznej pobrano 163 próbki wody w zakresie badań parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do PPIS w Tychach

W ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowe przekazywały do PPIS w Tychach sprawozdania z badań.

Jakość fizykochemiczna i mikrobiologiczna badanych próbek wody (w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej) nie budziła większych zastrzeżeń, w pobranych próbkach wody nie stwierdzono przekroczeń, które mogłyby zagrozić zdrowiu osób spożywających tą wodę oraz pogorszyć jej ocenę organoleptyczną dokonywaną przez konsumentów.

W razie stwierdzonych nieprawidłowości każdorazowo podejmowano działania zmierzające do ich usunięcia (płukanie, dezynfekcja sieci), co potwierdzane było ponownym badaniem próbki wody. Powtórne badania nie wykazały przekroczeń parametru.

W 2020 r. nie zgłoszono żadnej interwencji na złą jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu bieruńsko-lędzińskiego.

Zbiornik wody powierzchniowej

Na terenie powiatu znajduje się zbiornik Dzieckowice oraz ujęcie wody powierzchniowej, przeznaczonej do zaopatrywania ludności w wodę do spożycia, należące do Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach. Woda z tego zbiornika uzdatniania jest w Zakładzie uzdatniania Wody Dzieckowice w Imielinie. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 29 sierpnia 2019r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi - przyjęto kategorię jakości wody – A2. Do tej kategorii zalicza się wody wymagające typowego uzdatnienia fizycznego i chemicznego, w szczególności utleniania wstępnej, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji i dezynfekcji końcowej.

Pływalnie / baseny kąpielowe

W powiecie bieruńsko - lędzińskim znajdują się 4 obiekty: 2 kryte pływalnie: w Lędzinach i Bieruniu, 1 basen przy szkole podstawowej w Bieruniu oraz jeden basen sezonowy w Lędzinach, w którym woda w dalszym ciągu chlorowana jest ręcznie.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r. poz. 2016) za zapewnienie bezpieczeństwa kąpiących się osób jest odpowiedzialny administrator obiektu, który prowadzi kompleksową kontrolę jakości wody na pływalniach oraz odpowiada za jakość usług świadczonych w obiektach.

W 2020 r. zarządzający pływalniami wykonywali w miarę możliwości badania zgodnie z harmonogramem uzgodnionym i zatwierdzonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Tychach. Wszystkie przeprowadzone badania jakości wody na pływalniach były realizowane przez laboratoria, które posiadają akredytację Polskiego Centrum Akredytacji na wykonywanie badań odpowiadających metodykom referencyjnym analiz wody na pływalniach. Sprawozdania z badań jakości wody na pływalniach wykonywane w ramach kontroli wewnętrznej przekazywane były do PPIS w Tychach. Zakresy i częstotliwość badań wody były zgodne z wymaganiami mikrobiologicznymi i fizykochemicznymi wody na pływalniach, w tym wody doprowadzanej na pływalnię, określonymi w zał. nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. W przypadku nieprawidłowych wyników badań zarządzający podejmowali działania naprawcze, a informacje o podjętych działaniach naprawczych przekazywano na bieżąco PPIS w Tychach. Zarządzający prowadzili w sposób udokumentowany bieżącą obserwację wody na pływalni oraz wykonywali bieżące pomiary (pH, potencjał redoks, chlor wolny, chlor związany) zapisywane w odpowiednich rejestrach. Zgodnie z rozporządzeniem

zarządzający pływalnią zamieszczali na tablicy informacyjnej aktualne komunikaty o jakości wody na pływalni oraz zbiorczą ocenę roczną wody na pływalni wydaną przez PPIS w Tychach.

Kąpieliska

W dniu 27 czerwca zostało otwarte kąpielisko „Łysina” w Bieruniu, które funkcjonowało do 31 sierpnia 2020r. Woda w kąpielisku w sezonie 2020r. była przydatna do kąpeli.

Bieruński Ośrodek Sportu i Rekreacji (BOSiR) w Bieruniu w porozumieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Tychach ustalił harmonogram pobierania próbek wody w sezonie kąpielowym z kąpieliska Łysina w Bieruniu w terminach: 8 i 28 lipca oraz 17 sierpnia 2020 r. w ramach kontroli wewnętrznej.

Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego w ramach kontroli urzędowej przeprowadzonej 22 czerwca 2020 r. upoważnieni pracownicy PSSE w Tychach dokonali oceny wizualnej kąpieliska oraz pobrali próbkę wody do badań. Na podstawie otrzymanych wyników badań laboratoryjnych próbki wody oraz oceny wizualnej, PPIS w Tychach 25 czerwca 2020 r. wydał orzeczenie o przydatności wody do kąpeli zgodnie z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli.

W lipcu i sierpniu w ramach kontroli wewnętrznej pobrano próbki oraz dokonano oceny wizualnej. Wszystkie próbki spełniały wymagania zawarte w ww. rozporządzeniu, w związku z czym PPIS w Tychach w każdym z tych przypadków stwierdził przydatność wody do kąpeli. Orzeczenia każdorazowo wysyłane były do organizatora kąpieliska oraz Burmistrza Miasta Bieruń. Kąpielisko było otwarte przez cały czas trwania sezonu kąpielowego.

Dla kąpieliska „Łysina”, zlokalizowanego przy ul. Łysinowej w Bieruniu, po obliczeniu wartości percentyla jakość wody w kąpielisku pod względem mikrobiologicznym ocenia się jako doskonałą.

W sezonie letnim osoby wypoczywające mogły zażywać kąpeli wodnych i słonecznych na piaszczystej plaży, dostępne były przebieralnie, boisko do piłki siatkowej – plażowej, jak również możliwość spacerów i jazdy na rowerach po leśnych ścieżkach.

4. ODDZIAŁ LABORATORYJNY

Oddział Laboratoryjny PSSE w Tychach wykonuje badania dotyczące zagrożeń zdrowotnych i oceny higienicznej środowiska wody, zagrożeń wynikających z nosicielstwa zarazków schorzeń jelitowych oraz warunków środowiska (w zakresie pomiarów hałasu i stężenia tlenu węgla). Zadania te realizowane są w dwóch Sekcjach: Sekcji Badań Higieny Komunalnej i Środowiska (OL/KŚ) oraz Sekcji Badań Chorób Zakaźnych i Zakażeń (OL/B).

W związku z ogłoszeniem w 2020 r. stanu epidemii w kraju, personel laboratorium został zaangażowany głównie w prace epidemiologiczne związane z przeciwdziałaniem epidemii koronawirusa SARS-CoV-2. Jednocześnie badania były wykonywane, ale w bardzo ograniczonym zakresie.

Oddział Laboratoryjny posiada odpowiednie zasoby tzn. personel posiadający właściwe wykształcenie i kwalifikacje, pomieszczenia i warunki środowiskowe monitorowane na bieżąco oraz wyposażenie pomiarowe, które jest unowocześniane na bieżąco w miarę potrzeb i możliwości. Obecnie w Oddziale Laboratoryjnym funkcjonuje system zarządzania zgodny z wymaganiami znowelizowanej normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”.

Głównym celem działalności Oddziału Laboratoryjnego jest osiągnięcie i utrzymanie wysokiego poziomu jakości wykonywanych badań i usług świadczonych klientom, który pozwala na uzyskanie ważnych dla klientów wyników przy jednoczesnym spełnieniu oczekiwań i wymagań klientów a także organów stanowiących i organizacji udzielającej uznania.

Oddział Laboratoryjny realizuje ten cel poprzez wykonywanie badań zgodnie z ustalonymi i wyspecyfikowanymi metodami stosując dobrą (profesjonalną) praktyką laboratoryjną oraz bieżące wewnętrzne i zewnętrzne potwierdzanie ważności wyników. Personel laboratoryjny posiada merytoryczne przygotowanie do rozwiązywania problemów klienta, a także systematycznie podnosi swoje kompetencje poprzez udział w szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych. Działalność laboratoryjna jest zorganizowana i prowadzona w taki sposób, aby była zachowana integralność systemu zarządzania podczas planowania i wdrażania zmian oraz aby były przestrzegane zasady polityki bezstronności i polityki poufności. Ustanowione właściwe procesy komunikacyjne w laboratorium oraz pomiędzy innymi współpracującymi z laboratorium komórkami organizacyjnymi przyczyniają się do zwiększenia skuteczności systemu zarządzania oraz spełnienia wymagań klienta. Ponadto Oddział Laboratoryjny systematycznie na bieżąco identyfikuje i rozpatruje ryzyka oraz szanse związane z działalnością laboratoryjną.

Uzyskane wyniki badań pozwalają Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tychach na monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej powiatu, jej obiektywną ocenę oraz podejmowanie niezbędnych i właściwych działań interwencyjnych.

Formalnym potwierdzeniem kompetencji laboratorium jest posiadany Certyfikat Akredytacji Nr AB 500 nadany przez organizację udzielającą uznania jakim jest Polskie Centrum Akredytacji. Obecnie Oddział Laboratoryjny pracuje w V cyklu akredytacji.

Aktualny Zakres akredytacji jest dostępny na stronie internetowej PCA: www.pca.gov.pl, w zakładce: akredytowane podmioty → laboratoria badawcze.

W miarę potrzeb Oddział Laboratoryjny wdraża opublikowane nowe lub znowelizowane metodyki badawcze i tak w 2020 r. laboratorium uzyskało akredytację na znowelizowaną normę PN-EN ISO 11731:2017-08+AP1:2019-12 do oznaczania bakterii z rodzaju Legionella w wodzie.

W 2020 r. wykonywano badania wody dla obszaru działania PSSE w Tychach i PSSE w Katowicach, pomiary natężenia hałasu w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (w ramach interwencji) dla obszaru działania PSSE w Rybniku oraz badania kału i skuteczności procesów sterylizacji dla obszaru działania PSSE w Tychach, PSSE w Rybniku i PSSE w Wodzisławiu Śląskim. Jednak z powodu pandemii ilość wykonanych badań w 2020 r. była dużo niższa w porównaniu z poprzednimi latami.

Łączną liczbę i kierunki badań dla obszaru działania PSSE przedstawia poniższa tabela.

Sekcja	Rodzaj badań	Liczba badań	Liczba oznaczeń
Sekcja Badań Higieny Komunalnej i Środowiska (OL/KŚ)	Badania próbek wody z ujęć powierzchniowych i głębinowych, sieci wodociągowej, wody przeznaczonej do kąpieli (kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpieli i baseny kąpielowe) obejmujące: PARAMETRY FIZYCZNE: barwa, mętność, odczyn (pH), potencjał redox, przewodność smak, zapach, zawiesiny PARAMETRY CHEMICZNE: jon amonowy, azotany, azotyny, Biochemiczne zapotrzebowanie tlenu, chlorki, chlor wolny i ogólny, chlor związany, glin, indeks nadmanganianowy, mangan, siarczany, tlen rozpuszczony, wapń i magnez (zawartość sumaryczna) – twardość, żelazo PARAMETRY BAKTERIOLOGICZNE: Bakterie grupy coli, Escherichia coli, Clostridium perfringens łącznie ze sporami, Enterokoki, Gronkowce koagulazo-dodatnie, Legionella, Ogólna liczba bakterii na agarze odżywczym, Pseudomonas aeruginosa	1090	2921
	HAŁAS w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi w ramach zleceń klienta wewnętrznego (interwencje)	2	2
Sekcja Badań Chorób Zakaźnych i Zakażeń (OL/B)	BIEGUNKI – badanie dzieci chorych do drugiego roku życia w kierunku pałeczek Salmonella, Shigella, Yersinia, Escherichia coli z grupy: O25, O26, O44, O55, O86, O111, O114, O119, O124, O125, O126, O127, O128, O142, O157 i innych pałeczek z rodziny Enterobacteriaceae. CHORZY – badanie osób z objawami chorobowymi wskazującymi na zakażenie pałeczkami Salmonella, Shigella, Yersinia i Escherichia coli z grupy: O157 i innych pałeczek z rodziny Enterobacteriaceae. OZDROWIENICY – badanie osób, u których stwierdzono obecność pałeczek Salmonella i Shigella po leczeniu oraz po ustąpieniu objawów chorobowych NOSICIELE - badanie osób bez objawów chorobowych, w organizmach których bytują i rozmnażają się pałeczki Salmonella i Shigella STYCZNOŚĆ - badanie osób bez objawów chorobowych, które pozostawały w bezpośredniej lub pośredniej styczności z osobą chorą, u której stwierdzono obecność pałeczek Salmonella i Shigella	5299	49879

	KLASYFIKACJA SZCZEPÓW - potwierdzenie biochemiczne i serologiczne, wyhodowanych przez laboratoria spoza Inspekcji Sanitarnej, szczepów Salmonella, Shigella, Escherichia coli BRANŻOWCY - badanie osób zdrowych w celu wyeliminowania nosicielstwa pałeczek Salmonella i Shigella BADANIE WSKAŹNIKÓW BIOLOGICZNYCH kontroli skuteczności sterylizacji przeprowadzanych w autoklawach (Sporal A) i sterylizatorach (Sporal S) BADANIE W KIERUNKU PASOŻYTÓW PRZEWODU POKARMOWEGO - wykrywanie i różnicowanie jaj, cyst i członów pasożytów przewodu pokarmowego w kale, jaj pasożytów przewodu pokarmowego w wymazie z fałd okołoodbytniczych oraz na wykrywanie obecności w kale antygeny Giardia lamblia metodą immunochromatograficzną BADANIA WIRUSOLOGICZNE kału w kierunku rotawirusów i adenowirusów		
--	---	--	--

5. OCENA WARUNKÓW ZDROWOTNYCH ŚRODOWISKA PRACY, PRZESTRZEGANIA PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH SUBSTANCJI CHEMICZNYCH I ICH MIESZANIN ORAZ PRZESTRZEGANIA ZAKAZU WYTWARZANIA I WPROWADZANIA DO OBROTU ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH

Działania związane ze stanem epidemii Covid-19

Od 12.03.2020 r. w związku z wystąpieniem stanu epidemii pracownicy Sekcji Higieny Pracy byli bezpośrednio zaangażowani w działania przeciwepidemiczne: przeprowadzane były wywiady epidemiologiczne z osobami, które uzyskały wynik pozytywny w kierunku SARS-CoV-2 w celu objęcia ww. osób izolacją w warunkach domowych oraz objęcia kwarantanną osób z kontaktu. Sporządzane były decyzje nakazujące poddanie się obowiązkowej kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych. W czasie przeprowadzania wywiadów i interwencji telefonicznych informowano obywateli o obowiązujących zasadach dotyczących minimalizacji ryzyka zakażenia wywołanego przez wirusa SARS-CoV-2 oraz o zasadach obowiązujących w czasie trwania kwarantanny lub izolacji w warunkach domowych. Powiadamiano obywateli o dostępnych aktualizacjach na temat koronawirusa publikowanych na stronach internetowych MZ i GIS. Komunikowano również o konieczności zainstalowania aplikacji Kwarantanna Domowa.

W ramach kontroli obowiązków nałożonych na pracodawców wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, przeprowadzono w zakładach pracy 8 wizytacji i 1 kontrolę. Kontrole nie wykazały uchybień (w części zakładów polecono zwiększenie ilości punktów do dezynfekcji rąk, co zostało wykonane w trakcie kontroli). Rozpatrzono również i rozwiązano (bez kontroli bezpośredniej na obiektach) 1 skargę na zakład pracy skierowaną przez pracowników oraz 2 interwencje telefoniczne. W celu ich rozwiązania zwrócono się mailowo i telefonicznie do pracodawców o nadesłanie informacji o stosowanych w zakładach pracy procedurach dotyczących postępowania w czasie epidemii Covid-19.

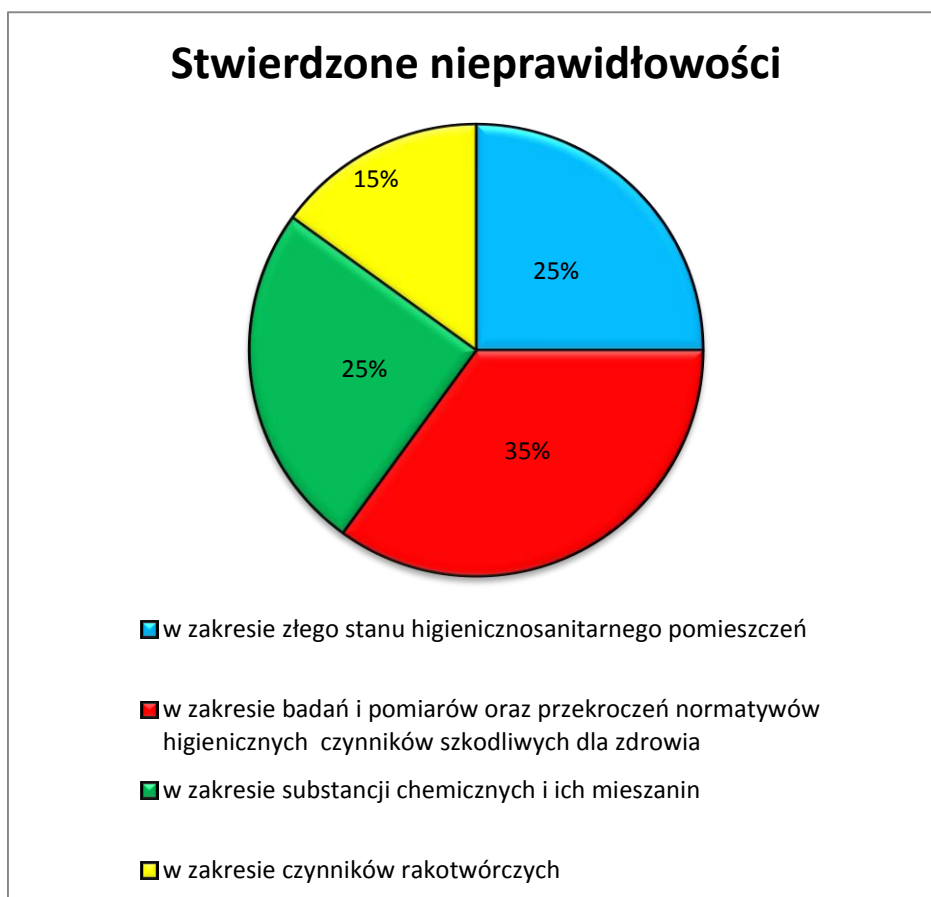
Wnioski

- W zakładach skontrolowanych w ramach spełnienia wymogów związanych z istniejącym stanem epidemii nie nałożono mandatów karnych (nie stwierdzono nieprawidłowości).
- W ramach akcji „mandat zaufania” przekazywano pracodawcom w trakcie kontroli ulotki dot. bezpiecznych zachowań w czasie epidemii.
- W ramach współpracy z zakładami pracy przekazywano informacje o materiałach publikowanych na stronach GIS pomocnych do opracowywania zakładowych procedur dotyczących postępowania w stanie epidemii.

W 2020 r. działalność w zakresie sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy została ograniczona w związku z wystąpieniem stanu epidemii wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Planowane kontrole w zakresie higieny pracy były prowadzone do początku marca 2020 r.

W powiecie bieruńsko-łędzińskim nadzorem bieżącym objętych jest aktualnie **121** podmiotów gospodarczych nadzorowanych ze względu na warunki zdrowotne środowiska pracy lub wprowadzanie do obrotu i stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin. W zakładach tych zatrudnionych jest ogółem **13851** pracowników.

W 2020 r. przeprowadzono **9** kontroli w **9** zakładach pracy. W związku ze stwierdzeniem naruszenia przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w środowisku pracy lub dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin, wydana została **1** decyzja dotycząca usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Decyzja ta zawierała **20** nakazów.

Czynniki szkodliwe dla zdrowia

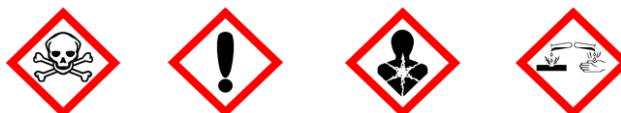
Przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy stwierdzone są w **19** zakładach pracy w zakresie: pyłów, hałasu, promieniowania optycznego nielaserowego, drgań, oraz czynników chemicznych. W warunkach tych pracowało **2787** osób.

Piktogramy określające rodzaj zagrożenia stwarzanego przez substancje chemiczne i ich mieszaniny:

Piktogramy dla zagrożeń fizykochemicznych

Piktogramy dla zagrożeń dla zdrowia

Piktogram dla zagrożenia dla środowiska

Znak ostrzegający przed zagrożeniem biologicznym:

Przykładowe znaki nakazujące stosowanie środków ochrony indywidualnej:

Choroby zawodowe

W 2020 r. stwierdzono **32** choroby zawodowe - pylice płuc górników kopalń węgla w **3** zakładach pracy. W kopalniach węgla kamiennego występuje w środowisku pracy narażenie na pyły węgla kamiennego, które jest przyczyną chorób zawodowych górników - pylic płuc (stwierdzanych najczęściej po zakończeniu pracy zawodowej).

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne (tzw. dopalacze)

Na terenie powiatu bieruńsko-lędzkiego nie stwierdzono obiektów, w których wytwarzano lub wprowadzano do obrotu środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.

6. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zadania wykonywane w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub organów prowadzących postępowanie główne i mają charakter prewencyjny, zmierzający do zapewnienia właściwego stanu sanitarno-higienicznego w projektowanych i realizowanych obiektach, a także ochrony zdrowia ludzi przebywających w sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć. Ze względu na ogłoszenie

w marcu 2020 r. stanu epidemii wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 działania sekcji skierowane były głównie na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem epidemii. Podejmowane były czynności związane z przeprowadzaniem wywiadów epidemiologicznych u osób, które uzyskały wynik dodatni w kierunku SARS-CoV-2 i osób ze styczności, kierowaniem osób ze styczności do odbycia kwarantanny domowej, uczestniczono w postępowaniach administracyjnych związanych z nakładaniem kar za złamanie obostrzeń oraz współpracowano z sekcją Epidemiologii w innych postępowaniach.

Nie mniej jednak działania statutowe sekcji były podejmowane ze względu na wykonywanie zadań niezbędnych do zapewnienia pomocy obywatelom z zakresu ochrony środowiska, budownictwa oraz planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Podstawę działalności inwestycyjnej stanowi planowanie przestrzenne, które ma za zadanie realizować zasadę ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju oraz wprowadzać rozwiązania mające na celu ochronę środowiska, w tym zdrowie ludzi. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zaopiniowano **3** projekty planów zagospodarowania przestrzennego opracowanych dla terenów położonych w powiecie bieruńsko-lędzińskim oraz **1** projekt zmiany studium uwarunkowań.

Przekazane do zaopiniowania projekty planów wskazywały zagospodarowanie zgodne ze stanem istniejącym oraz wyznaczały nowe tereny głównie pod zabudowę mieszkaniową i usługową. W planach uzupełniano istniejące układy urbanistyczne i porządkowano wymogi dotyczące zabudowy i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną. W każdym projekcie planu zagospodarowania przestrzennego proponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Przedłożony do oceny projekt studium uwarunkowań miasta Łędziny zastępował w całości istniejący dokument, co wynikało z konieczności dostosowania go do obowiązujących obecnie przepisów prawnych oraz zmian szeregu uwarunkowań.

Innymi działaniami zmierzającymi do poprawy stanu sanitarno-higienicznego jest opiniowanie i określanie warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Organy administracji prowadzące postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko zasięgały opinii co do potrzeby przeprowadzenia takiej oceny dla **13** przedsięwzięć. Po przeanalizowaniu rodzaju i charakterystyki przedsięwzięcia, jego usytuowania oraz rodzaju i skali możliwego oddziaływania w **4** przypadkach wyrażono opinię o potrzebie przeprowadzenia takiego postępowania określając jednocześnie zakres raportu.

Zaden z organów administracji nie zwrócił się o zaopiniowanie warunków realizacji przedsięwzięcia na kolejnym etapie postępowania tj. przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ważną rolę w zapewnieniu zdrowia publicznego odgrywa również prawidłowe zaprojektowanie obiektu budowlanego, a także jego wykonanie. W roku ubiegłym uzgodniono **4** projekty architektoniczno-budowlane. Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowej oceniano rozwiązanie proponowane przez projektanta w aspekcie zagwarantowania odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych w miejscu pobytu ludzi poprzez zastosowanie m.in. prawidłowej funkcji oraz warunków techniczno-użytkowych pomieszczeń, właściwych pod względem zdrowotnym materiałów budowlanych, właściwego oświetlenia oraz prawidłowej wymiany powietrza w projektowanych pomieszczeniach.

Na terenie powiatu bieruńsko-lędzińskiego dokonano ogółem **24** odbiory obiektów zgłoszonych przez inwestorów w myśl art. 56 ustawy Prawo budowlane lub ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Czynności odbiorowe mają na celu zapewnienie, aby nowy obiekt został przekazany do użytkowania w stanie zapewniającym możliwość utrzymywania w nim właściwego stanu sanitarno-higienicznego tj. prawidłowego układu funkcjonalnego, właściwej

wymiany powietrza, właściwego oświetlenia, wody o parametrach odpowiadających jakości wody do spożycia, prawidłowej gospodarki ściekami i odpadami.

Po dokonaniu odbioru nadzór nad obiektem przejmuje właściwa sekcja nadzoru bieżącego.

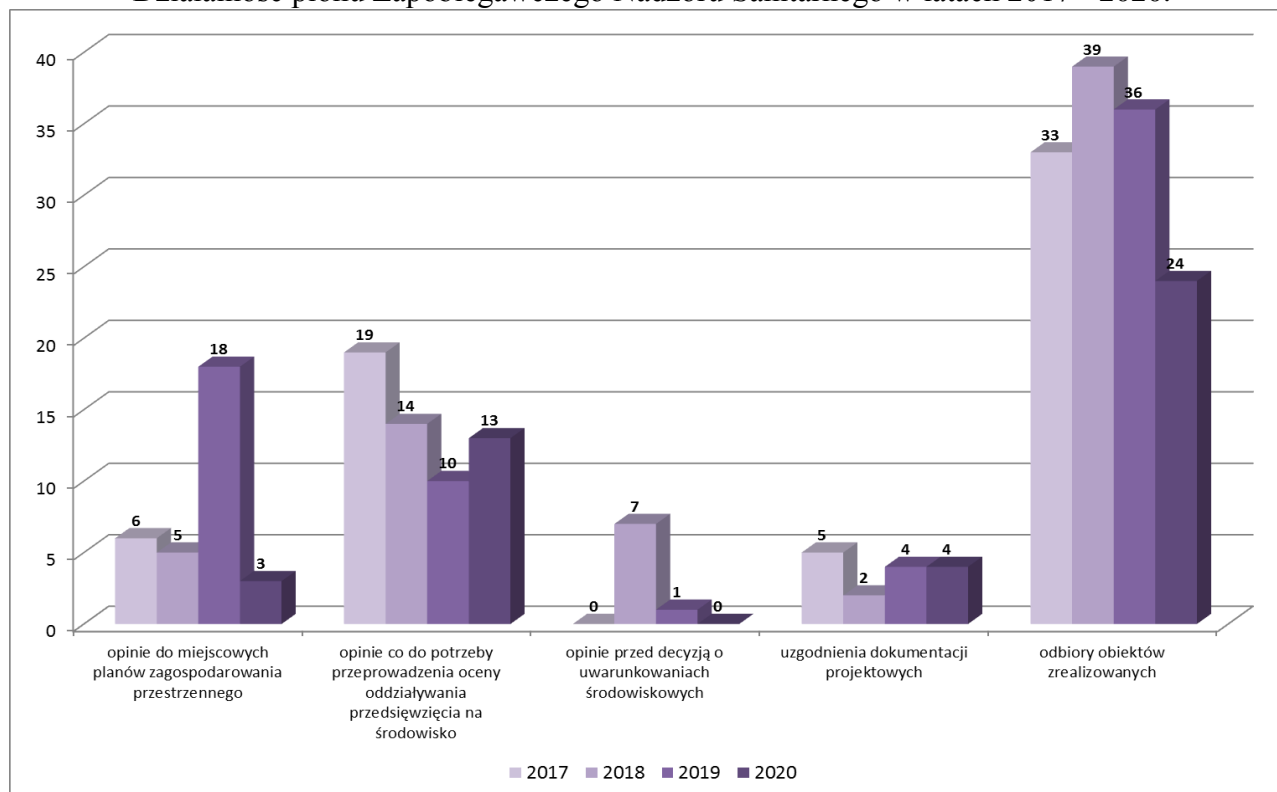
Tabela nr 1

Zestawienie liczbowe działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2020 r.:

Opinie dot. uzgodnienia planów zagospodarowania przestrzennego	3
Opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	13
Opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	0
Uzgodnienia dokumentacji projektowych	4
Odbiory obiektów zrealizowanych	24

Wykres nr 1

Działalność pionu Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w latach 2017 - 2020.

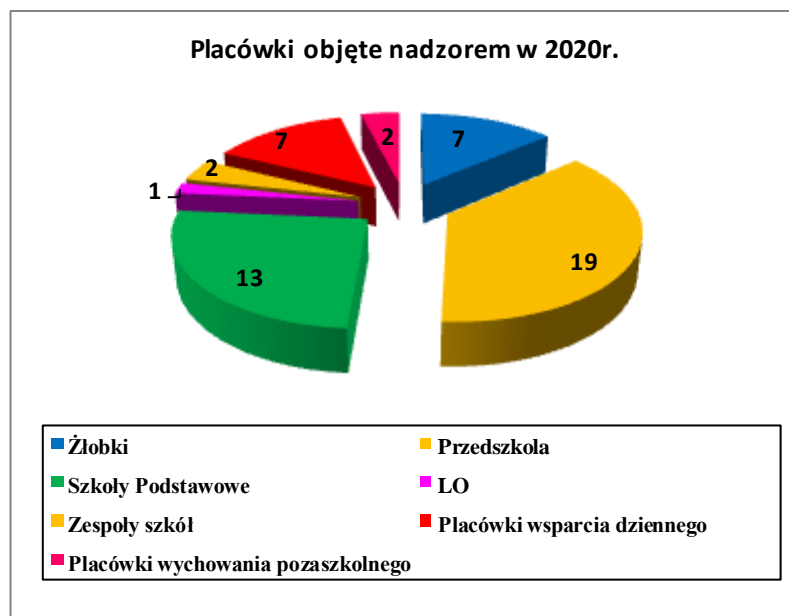

Podsumowanie:

Zadania wykonywane w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego mają charakter profilaktyczny, zmierzający do ochrony zdrowia ludzi przebywających w obszarze i sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. Polegają one na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesach planowania, projektowania i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych. Ze względu na ogłoszenie w marcu 2020 r. stanu epidemii wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 podejmowanie działań statutowych sekcji było utrudnione, a przez pewien czas nawet zawieszane.

7. OCENA STANU SANITARNEGO PLACÓWEK DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2020 r. w ewidencji znajdowało się 52 placówki nauczania i wychowania z powiatu bieruńsko-lędzińskiego. Placówki objęte stałym nadzorem sanitarnym to przede wszystkim szkoły podstawowe, a także żłobki, przedszkola, placówki pracy pozaszkolnej i inne. Przeprowadzono 17 kontroli bieżącego stanu sanitarno-higienicznego.

Skontrolowano:

1. Żłobki – 2
2. Przedszkola – 5
3. Szkoły podstawowe – 8
4. Zespół Szkół – 1
5. Placówka wsparcia dziennego – 1

Przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości bieżącego stanu sanitarnego i technicznego. W czasie kontroli szczególną uwagę zwracano na zaopatrzenie w środki do dezynfekcji rąk, powierzchni, sprzętów i urządzeń.

W 2020 r. dokonano oceny dostosowania mebli przedszkolnych do wzrostu dzieci. Pomiar przeprowadzono w 1 przedszkolu (w 6 oddziałach), w których zmierzono 38 dzieci – wszystkie dzieci siedziały w prawidłowo dostosowanych meblach.

W związku z ogłoszeniem stanu epidemii działania sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży były skierowane na realizację zadań związanych z epidemią SARS-CoV-2.

Pracownicy sekcji brali udział w wideokonferencjach z udziałem dyrektorów przedszkoli i szkół poszczególnych delegatur Kuratorium Oświaty w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego 2020/2021 w czasie pandemii omawiając wytyczne MEN, MZ i GIS dla placówek publicznych i niepublicznych od 1 września 2020 r.

Zatwierdzane były również Procedury bezpieczeństwa na czas epidemii w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, które przygotowane zostały przez szkoły i przedszkola, odpowiadano na telefoniczne pytania dyrektorów dotyczące izolacji lub kwarantanny uczniów lub nauczycieli.

Na kwarantannę skierowano dzieci/uczniów/nauczycieli/personel z 25 placówek z powiatu bieruńsko-lędzińskiego. Wydano 24 opinie o zawieszeniu zajęć lub o zdalnym nauczaniu.

8. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA

Działalność Sekcji Oświaty Zdrowotnej w 2020 r była bardzo ograniczona, a następnie zawieszona. Wszelkie działania skierowane były na walkę z pandemią oraz akcje informacyjno-edukacyjne w mediach społecznościowych Facebook, Twitter oraz poprzez stronę internetową PSSE w Tychach. Na bieżąco zamieszczano wszystkie komunikaty Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia oraz informacje dotyczące prawidłowego zakładania, noszenia maseczki i rękawiczek ochronnych, technik dezynfekcji, bezpiecznych zachowań w przestrzeni publicznej, postępowania w przypadku zachorowania lub kontaktu z osobą zakażoną koronawirusem SARS-CoV-2.

Zaplanowane działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia wynikające z zapisów Ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Narodowego Programu Zdrowia, Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV opracowanego na lata 2017-2021 oraz wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego w 2020 r. były realizowane w niewielkim zakresie.

Na 2020 r. zaplanowano realizację następujących programów edukacyjnych skierowanych do placówek oświatowo-wychowawczych:

- „Bieg po zdrowie”- program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla IV klas szkół podstawowych,
- „Klub Zdrowego Przedszkolaka”- promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci przedszkolnych i ich rodziców,
- „Skąd się biorą produkty ekologiczne”- zwiększenie świadomości i wiedzy dzieci przedszkolnych na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych,
- Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV- ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, wzrost poziomu wiedzy nt. HIV/AIDS,
- „Podstępne WZW”- upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C,
- „ARS, czyli jak dbać o miłość?”- ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie,
- „Smak życia czyli debata o dopalaczach”- dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich zażywania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami,
- „Trzymaj Formę!”- edukacja, w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety,
- „Znamie! Znam je?”- upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy o nowotworach złośliwych i kształtowanie prozdrowotnych zachowań.

Wszystkie programy na czas pandemii zostały zawieszane, niektóre placówki zdecydowały się realizować zdalnie wybrane elementy danego programu.

Oprócz działań programowych, zaplanowane były również akcje prozdrowotne. Niewiele z nich udało się zrealizować.

W okresie od stycznia do marca udało się zrealizować kilka zaplanowanych przedsięwzięć prozdrowotnych. Dnia 26.02.2020r. w Szkole Podstawowej nr 2 im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Imielinie przeprowadzono warsztaty edukacyjne dla uczniów dotyczące profilaktyki uzależnień. Głównymi tematami poruszonymi podczas wydarzenia była szkodliwość używania substancji psychoaktywnych oraz e-papierosów. Na zajęciach omówiono ich definicje, niebezpieczeństwo związane z ich zażywaniem, produkty będące legalnymi i zdrowymi zamiennikami substancji

psychoaktywnych oraz zwrócono uwagę na rolę więzi rodzicielskiej i przyjacielskiej jako czynnika chroniącego. Każdy uczestnik mógł przetestować alkohologle i narkogogle, czyli symulatory środków psychoaktywnych.

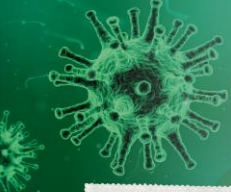
W ramach akcji ph. „Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad higieny” prowadzono dystrybucję ulotki informacyjno-edukacyjnej do ogółu społeczeństwa poprzez zamieszczenie jej na stronach placówek oświatowo-wychowawczych, urzędów miast i gmin, PCPR, MOPS, komend policji. Pracownicy PSSE w Tychach osobiście przekazywali ulotki do salonów fryzjerskich i kosmetycznych, sklepów spożywczych, zakładów żywienia zbiorowego, obiektów sportowych i rekreacyjnych, aptek, domów kultury, bibliotek, siłowni, hoteli, zakładów pracy, domów weselnych, hipermarketów, obiektów kultu religijnego. Celem akcji było przypomnienie społeczeństwu podstawowych zasad profilaktyki zakażeń koronawirusem.

WOJEWÓDZKA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W KATOWICACH
www.wsse.katowice.pl

KORONAWIRUS

PRZESTRZEGAJ PODSTAWOWYCH ZASAD BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY

MANDAT ZAUFANIA

..... zł

Na ile wyceniasz
zdrowie swoje i innych?

Zastanij usta i nos

- w miejscach ogólnodostępnych m.in. w sklepie, galerii handlowej, targu, kościele i innych budynkach użyteczności publicznej
- w pojazdach komunikacji zbiorowej (w autobusie, tramwaju, pociągu itp.)
- w samochodzie – dotyczy sytuacji, kiedy jedziesz z osobą z którą nie mieszkasz

Zwróć uwagę czy prawidłowo nosisz maseczkę

- zastanij zarówno usta jak i nos
- unikaj dotykania maseczki podczas jej używania
- niewłaściwe stosowanie maseczek może zwiększyć ryzyko infekcji

Zachowaj bezpieczną odległość od innych min. 1,5 metra. Unikaj dużych skupisk ludzkich

Często myj ręce - minimum 30 sekund, wodą z mydłem lub dezynfekuj je środkiem na bazie alkoholu (60%)

Unikaj dotykania dłońmi oczu, nosa i ust – w ten sposób możesz przenieść wirusa

Podczas kichania i kaszlu zakrywaj usta i nos chusteczką lub zgięciem łokcia

Do Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej przekazano ulotkę Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dot. pomocy osobom w kwarantannie.

W grudniu 2020 r. rozpoczęto realizację kampanii Ministerstwa Zdrowia ph. „#Szczepimy Się”. W mediach społecznościowych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tychach na bieżąco umieszczano spoty i materiały kampanijne.

